The Committee recommended that the House should sit upto 6.00 p.m. and beyond each day, for the transaction of Government Legislative and other Business for the remaining part of the current Session.

MOTION FOR ELECTION TO THE COURT OF THE ALIGARH MUSLIM UNIVERSITY

MR. CHAIRMAN: Now Motion for election to the Court of the Aligarh Muslim University *(interruptions).*

SHRI MD. SALIM (West Bengal): Sir, I have a point to make on the Motion to be moved. The Minister is going to move the Motion according to the Act, so that we can elect a member to the court of Aligarh Muslim University. Now, Sir, normally we elect, or, you nominate a Member from this House to different bodies. Similarly, to the Aligarh Muslim University also, I have been elected from this House. But the motto is to represent the parliament in the Court. In the other Central universities also it is so. But since March, 1996, the Aligarh Muslim court's meeting is not being held. I am a member for the last three years, but I did not get a chance to attend the Court. The Court is not being convened. Again, Sir, why this fuss to elect a member here, and the Minister coming to move a Motion? why elect a member when the Court is not functioning and the University is functioning in an emergency manner? In the last six months, 77 times the emergency provision of the Statute of the Act has been invoked by the Vice-Chancellor in the Aligarh Muslim University, and the Minister is just silently watching. Unless he tells us in this House that it will function democratically and the Court will be convened. And there is no point in brining a Motion just to make the nation know that we are electing a member when it is not functioning in a ademocratic manner

मौलाना ओबैदुल्ला खान आज़मी (बिहार): सर,वाइस चांसलर यूनिवर्सिटी बंद करने में दिलचस्पी रखते हैं,यूनिवर्सिटी को खोलने में दिलचस्पी नहीं रखते । कागज़ पर मत खोलिए । सवाल यह है कि वहां यूनिवर्सिटी के मसाइल निहायत ही नाजुक बने हुए हैं । हम लोग प्रेसीडेंट ऑफ इंडिया को भी इस सिलसिले में मिल चुके हैं । प्रेसीडेंट ने भी वायदा किया कि वहां के माहौल हो ठीक किया जाएगा । सर,वहां वाइस चांसलर साहब ....(**व्यवधान**)सर,मैं एक अहम मसले की तरफ आपकी इजाजत से तवज्जह दिलाना चाहता हूं ...(**व्यवधान**) सर,आपकी इजाजत से मैं एक अहम मसले की तरफ तवज्जह दिलाना चाहता हूं क्योंकि वजीर-ए-तालीम एक बड़ा मसला पेश करने जा रहे हैं । ...(**व्यवधान**)सर,मैं एक बात कहने की आपकी इजाजत चाहता हूं । यह बहुत सेंसेटिव मैटर हैं,इसलिए एक बात कहने की इजाजत चाहता हूं ...(**व्यवधान**)

मौलाना ओबैदुल्ला खान आज़मी: सर,मैं आपसे सिर्फ एक बात कहने की इजाजत चाहता हूं । ...(**व्यवधान**) आप मुझे कहने की इजाजत दें । सर,यह कौमी मसला है,मुल्की मसला है,तालीम का मसला है । अगर आप इजाजत दें तो सिर्फ मैं एक बात कहना चाहूंगा जो मैने प्रेसीडेंट ऑफ इंडिया से भी कहीं थी ...(**व्यवधान**)

श्री टी.एन.चतुर्वेदी(उत्तर प्रदेश): मोशन होने दीजिए । ...(**व्यवधान**)

मौलाना औबेदुल्ला खान आज़मी: सर,मीशन से पहले यह बता कह देना चाहता हूं ...(**व्यवधान**) हमने यह अर्ज किया है कि हमारे महमूदू रहमान साहब वाइस चांसलर है,हमारे रिस्टपेक्टेड हैं । मुसिलम यूनिवर्सिटी एक माइनारिटी यूनिवर्सिटी है,जिसके माइनारिटी करैक्टर को पार्लियामेंट ने पास यिका है । वह अखबारों में यह कह रहे हैं कि लुफ़ज-ए-मुस्लिम ही खत्म कर देना चाहिए । इस मुल्क में माइनारिटी यूनिवर्सिटी में लफ़ज-ए-मुस्लिम यूनिवर्सिटी के साथ होने की क्या जरूरत है । यह निहायत गलत बात है ।यह अखबारात में वाइस चांसलर का बयान है और वजीर-ए-तालीम उसकी कोई नोटिस नहीं लें ...(**व्यवधान**) यह तो उसके माइनारिटी करैक्टर को तबाह करने की एक साजिश हैं । नंबर दो,उन्होंने यह कहा है ...(**व्यवधान**)

श्री टी.एन.चतुर्वेदी: मोशन से इसका क्या वास्ता हैं ? ...(**व्यवधान**)

श्री मोहम्मद सलीम: मोशन से इसका वास्ता हैं ....(**व्यवधान**) सर,मोशन से ताल्लुक हैं।

The Vice-Chancellor has no right to ask about changing this Act. *(interruptions).* The Act is passed in this House. *(interruptions).*

* **मौलाना ओबैदुल्ला खान आजमी**: बिल्कुल मोशन से इसका ताल्लुक हैं। ...(**व्यवधान**) सर,मैं हाऊस की नॉलेज में यह बात भी लाना चाहता हूं,उन्होंने कहा है कि मुस्लिम यूनिवर्सिटी आई.एस.आई.का अड्डा हैं । सर,यह बहुत बड़ी बात है और मैने आडवाणी जी से उस दिन इसीलिए सवाल किया था कि क्या मुस्लिम यूनिवर्सिटी में आई.एस.आई.के एजेंट मौजूद हैं । उन्होंने बहुत ही अच्छा जवाब दिया था कि हिन्दुस्तानी मुसलमानों के बारे में अगर कोई इस तरह की बात करता है तो वह हिन्दुस्तानी समाज के साथ घोर अन्याय करता हैं । मैं यह कहना चाहूंगा कि वज़ीर-ए-दाखिला आडवाणी साहब यह कह रहे हैं कि वहां कोई आई.एस.आई.का आदमी नहीं है । ...(**व्यवधान**)

श्री सभापति: इससे इसका ताल्लुक नहीं है । इस इलैक्शन से ताल्लुक नहीं है ।

मौलाना ओबैदुल्ला खान आज़मी : महमूद रहमान साहब जो वाइस चांसलर हैं । ....(**व्यवधान**)

यह मोशन इसलिए पेश किया जा रहा है । ...(**व्यवधान**)

श्री टी.एन.चतुर्वेदी: यह तो बहुत पुरानी हिस्ट्री है । ...(**व्यवधान**)

यह तो बहुत पुरानी हिस्ट्री में जाया जा रहा हैं...(**व्यवधान**)

मौलाना ओबैदुल्ला खान आज़मी: नहीं-नहीं,यह मोशन इसलिए पेश किया जा रहा हैं ...(**व्यवधान**)

श्री टी.एन.चतुर्वेदी: वहां पर उनकी बेइज्जती की गई है । ...(**व्यवधान**) आज क्यों इस पुराने मामले में जा रहे हैं । ....(**व्यवधान**)

मौलुना ओबैदुल्ला खान आज़मी: यूनिवर्सिटी के माहौल,यूनिवर्सिटी के हालात को खराब करने की साजिश की जा रही है और वाइस चांसलर इतना गलत बयान दे रहे हैं । तो क्या मोशन पेश करते वक्त यूनिवर्सिटी के वकार को मद्देनज़र रखा जाएगा ? ...(**व्यवधान**)

†**مولانا عبیداللہ خاں اعظمی "بہار"**: سر۔ وائس چانسلر یونیورسٹی بند کرنے میں دلچسپی رکھتے ہیں۔ یونیورسٹی کو کھولنے میں دلچسپی نہیں رکھتے۔ کاغز پر مت کھو لئے۔ سوال یہ ہے کہ وہاں یونیورسٹی کے مسائل نہایت ہی نازک بنے ہوئے ہیں۔ ہم لوگ پریزیڈینٹ آف انڈیا کو بھی اس سلسلے میں مل چکے ہیں۔ پریزیڈینٹ نے بھی وعدہ کیا کہ وہاں کے ماحول کو ٹھیک کیا جائیگا۔ سر وہاں وائس چانسلر صاحب ..."مداخلت"... سر میں ایک اہم مسئلے کی طرف توجہ دلانا چاہتا ہوں ..."مداخلت"... سر آپکی اجازت سے میں ایک اہم مسئلے کی طرف توجہ دلانا چاہتا ہوں۔ کیونکہ وزیر تعلیم ایک بڑا مسئلہ پیش کرنے جا رہےہیں ..."مداخلت"... سر میں ایک بات کہتے کی آپکی اجازت چاہتا ہوں۔ ..."مداخلت"...

MR. CHAIRMAN: Each one is interrupting the other C*Interruptions)*

†**مولانا عبیداللہ خاں اعظمی**: سر، میں صرف ایک بات کہنے کی آپ سے اجازت چاہتا ہوں ..."مداخلت"... آپ مجھے کہنے کی اجازت دیجئے۔ سر یہ قومی مسئلہ ہے۔ ملک مسئلہ ہے۔ تعلیم کا مسئلہ ہے۔ اگر آپ اجازت

†[ ]Transil.eration in Arabic Script

منتری محمد سلیم: موشن سےاسکا واسطہ ہے ..."مداخلت"... سر۔ موشن سے تعلق ہے..."مداخلت"...

The Vice-Crianceuor has no right to ask about changing this Act. *(interruptions).* The Act is passed in this House. *(Interruptions)*

مولانا عبیداللہ خاں اعظمی: بلکل موشن سے اسکا تعلق ہے..."مداخلت"... سر میں ہاؤس کے نالج میں یہ بات بھی لانا چاہتا ہوں انھوں نےکہاکہ مسلم یونیورسٹی آئی۔ایس۔آئی کا اڈہ ہے۔سر یہ بہت بڑی بات ہے اور میں نے اڈوانی جی سے اس دن اسی لئے سوال کیا تھاکہ کیا مسلم یونیورسٹی میں آئی ایس آئی کے ایجنٹ موجود ہیں۔ انھوں نے بہت ہی اچھا جواب دیا تھاکہ ہندوستانی مسلمانوں کے بارےمیں اگر کوئی اسی طرح کی بات کرتا ہےتو وہ ہندوستانی سماج کے ساتھ گھور انیائے کرتا ہے۔ میں یہ کہنا چاہونگا کہ وزیر داخلہ اڈوانی صاحب یہ کہہ رہے ہیں کہ وہاں کوئی آئی ایس آئی کاآدمی نہیں ہے..."مداخلت"...

شری سبھا پتی: اس سے اسکا تعلق نہیں ہے۔اس الیکشن سے تعلق نہیں ہے۔

مولانا عبیداللہ خاں اعظمی: محمود الرحمن دیں تو میں صرف ایک بات کہنا چاہونگا جو میں نے پریزیڈینٹ آف انڈیا سے بھی کہی تھی ..."مداخلت"...

شری ترلوکی ناتھ چتر ویدی: موشن ہونے دیجئے..."مداخلت"...

مولانا عبیداللہ خاں اعظمی: سر موشن سے پہلے یہ بات کہہ دینا چاہتا ہوں ..."مداخلت"... ہم نے یہ عرض کیا ہے کہہ ہمارے محمود الرحمان صاحب وائس چانسلر ہیں۔ ہمارے رسیپیکٹیڈ ہیں۔ مسلم یونیورسٹی ایک مائنارٹی یونیورسٹی ہے۔ جسکے مائنارٹی کریکٹر کو پارلیمنٹ نے پاس کیا ہے۔ وہ اخباروں میں یہ کہہ رہےہیں کہ لفظ "مسلم" ہی ختم کر دینا چاہئے۔اس ملک میں مائنارٹی یونیورسٹی میں لفظ مسلم یونیورسٹی کے ساتھ ہونے کی کیا ضرورت ہے۔ یہ نہایت غلط بات ہے یہ اخباروں میں وائس چانسلر کا بیان ہے اور وزیر تعلیم اسکا کوئی نوٹ نہ لیں ..."مداخلت"... یہ تو اس کے مائنارٹی کریکٹرکوتباہ کرنے کی سازش ہے۔نمبر دو۔انھوں نے یہ کہا ہے..."مداخلت"...

شری ترلوکی ناتھ چتر ویدی: موشن سے اسکاکیا واسطہ ہے..."مداخلت"...

†[]Trans!itration in Arabic Script.

صاحب جو وائس چانسلر ہیں ..."مداخلت"... یہ موشن اس لئے پیش کیا جا رہا ہے۔..."مداخلت"...

شری ترلوکی ناتھ چتر ویدی: یہ تو بہت پرانی ہسٹری ہے..."مداخلت"... یہ تو بہت پرانی ہسٹری میں جایا جا رہا ہے ..."مداخلت"...

†مولانا عبیداللہ خاں اعظمی: نہیں نہیں یہ موشن اس لئے پیش کیا جا رہا ہے..."مداخلت"...

شری ترلوکی ناتھ چتر ویدی : وہاں پرانکی بے عزتی کی گئی ..."مداخلت"... آج کیوں اس پرانےمعاملے میں جا رہے ہیں ..."مداخلت"...

مولانا عبیداللہ خاں اعظمی: یونیورسٹی کے ماحول۔ یونیورسٹی کے حالات کو خراب کرنے کی سازش کی جا رہی ہے اور وائس چانسلر اتنا غلط بیان دے رہے ہیں۔ تو کیا موشن پیش کرتے وقت یونیورسٹی کے وقار کو مد نظر رکھا جائے گا ..."مداخلت"...

"ختم شد"

श्री सभापति: बस अब हो गया । अब आप पेश कीजिए । ...(**व्यवधान**)... आप पेश कीजिए ...(**व्यवधान**)...नहीं-नहीं,हो गया अब आप पेश कीजिए । ...(**व्यवधान**)...

SHRI JIBON ROY (West Bengal): Sir, the Minister tabled the Statement in the other House. Why is our House deprived of it? *(interruptions)*

मानव संसाधन विकास मंत्री तथा विज्ञान और प्रौद्योगिकी मंत्री (डा.मुरली मनोहर जोशी): श्रीमन् मैं निम्नलिखित प्रस्ताव उपस्थित करता हूं :-

"अलीगढ़ मुस्लिम विश्वविद्यालय अधिनियम,1920 (1920 का 40) के अधीन बनाए गए अलीगढ़ मुस्लिम विश्वविद्यालय के परिनियमों के परिनियम 14 के खंड (1) की मद(xxiv) के अनुसरणमें यह सभा उस रीती से,जैसे सभापति निदेश दें,सभा के सदस्यों में से एक सदस्य को अलीगढ़ मुस्लिम विश्वविद्यानय की कोर्ट का सदस्य होने के लिए निर्वाचित करने की कार्यवाही करें।"

The question was put and the motion was adopted.

MR. CHAIRMAN: Now Motion for election to the General Council of the Indian School of Mines, Dhanbad. ...*(Interruptions)*

Nothing on that now. That Motion is over. Nothing will go on record about that now. ...*(Interruptions)*

SHRI JIBON ROY: Sir, I seek your protection.

MR. CHAIRMAN: No. That Motion is over now.

MOTION FOR ELECTION TO THE GENERALCOUNCIL OF THE INDIAN SCHOOL OF MINES, DHANBAD

मानव संसाधन विकास मंत्री तथा विज्ञान और प्रौद्योगिकी मंत्री (डा.मुरली मनोहर जोशी): श्रीमन मैं निम्नलिखित प्रस्ताव उपस्थित करता हूं :-

"भारतीय खनन विद्यालय,धनबाद के नियमों और विनियमों के नियम 15 के खंड 3 के साथ पठित नियम 4 के खंड (ii) से (iv) में अन्तर्विष्ट उपबंधों के अनुसरण में यह सभा उस रीति से,जैसे सभापति निदेश दें,सभा के सदस्यों में से एक सदस्य को भारतीय खनन विद्यालय की धनबाद की महापरिषद् का सदस्य होने के लिए निर्वाचित करने की कार्यवाही करें।"